

Σε μια περιφερειακή, εσωτερική, περίκλειστη κωμόπολη όπως η Ελάτεια, οι καλές λεγόμενες Τέχνες, έχουν συνήθως αργή εξέλιξη και επαρχιακή γενικώς αξία, λόγω των κοινωνικών δομών κυρίως, αλλά και από το τοπικό κοινωνικό status, πού δεν ευνοούσε, τις διαφαινόμενες διολισθήσεις και αλλαγές κληρονομημένων προτύπων και προταγμάτων, πού, ή, παραμένουν σε ακινησία, ή, ακολουθούν αναπάντεχες διαδρομές, σαρώνοντας και εξαφανίζοντας, όσα έχουν λιμνάσει, όπως συμβαίνει σήμερα, πραγματοποιώντας, άλματα ασυνέχειας στο κενό, από τις σπουδές στις παραστάσεις, των πλανήτων ευκαιριακών συγκροτημάτων, θιάσων και θεατρικών "Μπουλουκιών" και βέβαια, τού αγαπητού και λαϊκότερου Καραγκιόζη, στις τρέχουσες πολιτιστικές και αισθητικές αξίες, μέσα από τα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας, πού διαμορφώνουν "Οβιδιακά" τις μικροκοινωνίες.

Η Ελάτεια, όπως και η περιφέρεια, ακροθιγώς γνώριζαν, το Μελόδραμα, την Όπερα, την Οπερέτα, τα κοσμικά και λαϊκά αυτά δρώμενα και θεάματα, πού ήσαν Ευρωπαϊκές προτάσεις, απευθυνόμενες κυρίως στην αναδυόμενη μεγαλοαστική τάξη. Μέσα όμως, απ όλα αυτά, η ξαφνική εμφάνιση μίας εξαιρετικής καλλιτέχνιδος, όπως η Λουκία Χέβα, με καταγωγή από την Ελάτεια,

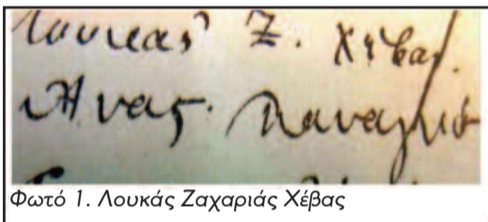
είναι μία απροσδόκητη ανατροπή ή αναρρίχηση, στην κορυφή της Μουσικής και Θεατρικής σκηνής, ενώ πολλές φορές, ξεπέρασε τα Ελληνικά σύνορα και τίμησε την καταγωγή της, από την Ελάτεια, στην οποία όμως επέστρεψε τακτικά, κυρίως τα χρόνια τού Μεσοπολέμου, γιά να επισκεφθεί τούς οικείους της. Η Ελάτεια κατέλαβε μία θέση, στον παγκόσμιο αλλά και Ελληνικό μουσικό χάρτη, με την παρουσία της Λουκίας Χέβα, μίας Δίνα, πραγματικής Prima-Donna. Μάλιστα, μένει ζώσα, σ' ορισμένους υπερήλικες συμπατριώτες, η ανάμνηση της, πού ενθυμούνται, την κομψή της θεωρία και παράσταση, τα ξανθά σγουρά μαλλιά, το θρόισμα, τήν Μουσική των τα-

ΛΟΥΚΙΑ ΧΕΒΑ Μία Λυρική μονωδός μεσόφωνος από την Ελάτεια

Γράφει ο Παν. Γεωρ. Δημάκης, Υπεύθυνος Ιστορικού Αρχείου Αμφικλείας-Ελατείας - Email: pgdimakis@gmail.com

Φωτό 8

Φωτό 1. Λουκάς Ζαχαριάς Χέβας

κουιών, στο πλακόστρωτο, ένα πλάσμα από το πουθενά, πού αναστάτωνα την γειτονιά. Η μικρή μας πόλη, τής οφείλει τήν αναγνώριση, ως χρέος τιμής.

Τα βιογραφικά της στοιχεία, δεν είναι πολλά και περιυπολόγησαν αποσπασματικά, από διάσπαρτες ετερόκλητες πηγές. Φαίνεται όμως μάλλον, να ανήκει στον κλάδο Λουκά Ζαχαριά Χέβα, όπως παραπέμπει και το όνομα Λουκία. Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε στο Ωδείο Αθηνών. Πήρε δίπλωμα Δραματικής σχολής με τον Σωκράτη Καραντινό. Εντάχθηκε στη χορωδία, της νεοσύστατης Λυρική Σκηνής, τού Βασιλικού Θεάτρου, από την εναρκτήρια καλλιτεχνική περίοδο 1939/40 και από το 1942, άρχισε να αναλαμβάνει ρόλους. Πρωτοεμφανίστηκε στην Ε.Λ.Σ. ως Μανταλένα [Rigoletto] (1942). Με υποτροφία της Ε.Λ.Σ. συνέχισε σπουδές στη Ρώμη, στη Μουσική Ακαδημία της Αγίας Καικιλίας. Κατά την εικοσαετία 1940/60 εμφανίστηκε, σε περίπου 60 παραγωγές και αναβιώσεις παραγωγών. Ερμήνευσε πρωταγωνιστικούς και βασικούς ρόλους μεσοφώνου, σε 18

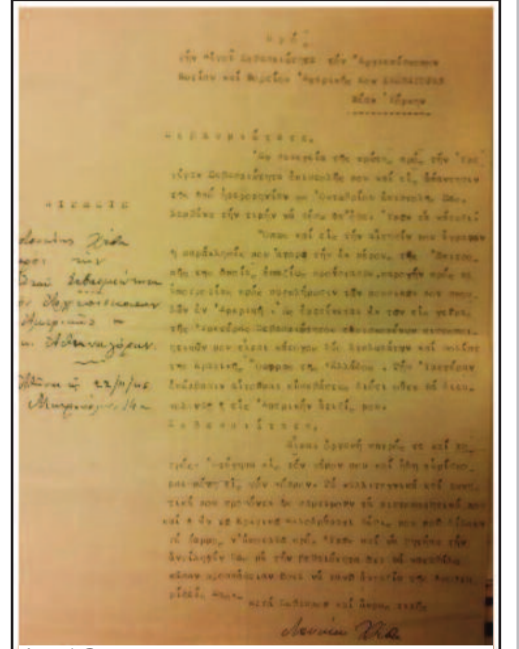
όπερες, όπως: Aida, Madama Butterfly, Rigoletto, La traviata, Cavalleria rusticana, Un ballo in maschera, Carmen, Οιδίπους Τύραννος (ως Ιοκάστη, Ηρώδειο, Φεστιβάλ Αθηνών 1955), Ιφιγένεια εν Ταύροις (ως Αρτεμις) κ.ά.

Συμμετείχε στις παρουσιάσεις των ελληνικών έργων. Τα Ξωτικά νερά (Πρόλογος), Ο Πρωτομάστορας (Μάνα), Ο βασιλιάς Ανήλιαγος (Μοίρα). Ερμήνευσε, επίσης, πρωταγωνιστικούς και βασικούς ρόλους, σε πέ-

ντε Οπερέτες: Η χώρα του Μειδιάματος [Das Land des Lächelns], Ο βαρόνος Ατσιγανος [Der Zigeunerbaron]. Το Σπίτι των τριών κοριτσιών [Das Dreimädelhaus], Ο Ζητιάνος φοιτητής [Der Bettelstudent] και Κοντέσα Μαρίτσα [Gräfin Mariza]. Οι περισσότερες συμμετοχές της, ήσαν σε πρώτες παρουσιάσεις έργων από την Ε.Λ.Σ. Στην 20ετία 1940-1960 εμφανίστηκε σε 60 παραγωγές, ερμηνεύοντας πρωταγωνιστικούς ρόλους σε 18 Όπερες. Τραγουδούσε στην Ιταλική Ραδιοφωνία και σε πολλές Ιταλικές πόλεις και αργότερα σε Γαλλία και Γερμανία. Αποσύρθηκε το 1961 και απεβίωσε το 2002. Διέμενε στο κέντρο των Αθηνών, στην οδό Μητροπόλεως αρ.14Α και διατηρούσε σχέσεις με την καλή κοινωνία της εποχής της. Ενημερωτικό πρόγραμμα παραστάσεων με την συμμετοχή της (φωτό 6-7) όπως και μία σπάνια φωτο 8.

Η οικογένεια Χέβα συνοίκησε στην Ελάτεια, από το Μεραλί, όπου ίσως παρεχόμαζαν αρχικά, στα βοσκοτόπια, και, αργότερα κατείχαν κτήματα. Από τής ιδρύσεως τού Δήμου Ελατείας το 1835, εμφανίζονται στην Ελατεια, όπου υπάρχει καταγραφή σε εκλογικό κατάλογο το 1851 φωτο 1.

Ο ιατρός Χριστόδουλος Γεωρ. Χέβας εξέλεξε Δήμαρχος, ενώ πολλοί από την οικογένεια, έκτοτε κατέκτησαν υψηλές θέσεις, στην Επιστήμη και στην Διοίκηση. Αργότερα οι νεαροί γόνοι τής οικογένειας, Δημήτριος Αθ. Χέβας και Λουκάς Αθ. Χέβας, μετέχουν στην Αντίσταση (παραρτήμα ΕΝΑΡ-ΕΠΟΝ Ελατείας). Στον επίσημο εκλογικό κατάλογο τού Δήμου Ελατείας Λοκρίδος νομού Φθιώτιδος και Φωκίδος (1892), είναι καταχωρημένα τα ονόματα Χέβας Παναγιώτης τού Γεωργίου ποιμήν, ετών 22 Χρι-

Φωτό 3

τόδουλος τού Γ. φοιτητής ετών 25, Γεώργιος τού Ιωάννου γεωργός ετών 51 και Λουκάς τού Αθανασίου ετών 42 δημ. υπάλληλος (Φωτό 2). Δύο ακόμη κλάδοι της οικογένειας Χέβα, εντοπίζονται στο Δ.Δ. Λευκοχωρίου (Μάνεση), με τον Αναστ. Παν. Χέβα, πού έπεσε στον Μικρασιατικό πόλεμο (18-10-1920) και στην Λειβαδεία, ο δικηγόρος Παν. Ιωάννου Χέβας το 1889. Λιγοστά προσωπικά στοιχεία, απολύτως όμως έγκυρα περιέχονται σε αίτησή της, τον Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Αμερικής κ. Αθηνάγορα (φωτό 3), για την συμπλήρωση των μουσικών σπουδών της, αναφέροντας χαρακτηριστικά, ότι είναι κάτοχος, δύο διπλωμάτων και σολίστ τής κρατικής Όπερας τής Ελλάδος, ορφανή εκ πατρός και μητρός, μόνη στον κόσμο. Στην καλλιτεχνική της, επάρκεια αναφέρεται και η Εφημερίς Mattino d'Italia στη Ρώμη, όπως και Τύπος του Βερολίνου στην Γερμανία φώτο 4-5.

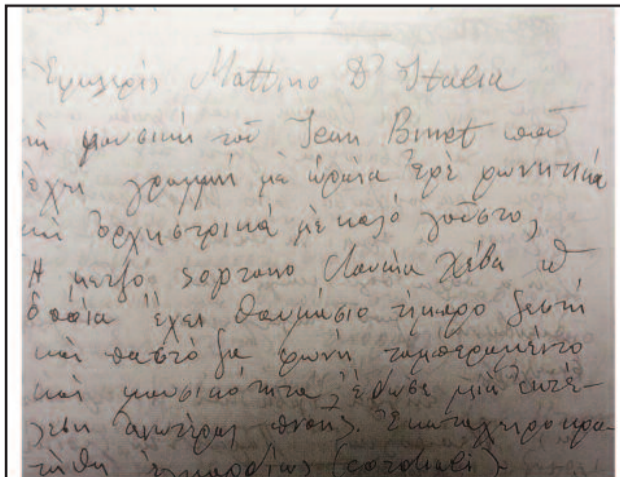
Σημ. Στην μουσική οπερατική ορολογία, υπάρχει κατηγοριοποίηση των φωνών, για την εξυπηρέτηση των μουσικών απαιτήσεων. Γι' αυτό ακροθιγώς θα σημειωθεί εδώ η τιμητική αναφορά στην mezzo-soprano Λουκίας Χέβα τής εφημερίδος Mattino d'Italia, όσον αφορά το τίμπρο, το χόχρωμα, την παστόζα, δηλαδή ζεστή φωνή, με επάρκεια στην ένταση και στην έκταση της μουσικής κλίμακας, υψηλή ή χαμηλή με αρμονικά ηχοχρώματα, το ταπεραμέντο, εδώ την μουσική ιδιοσυγκρασία, με τα ιδιαίτερα μουσικά χαρακτηριστικά.

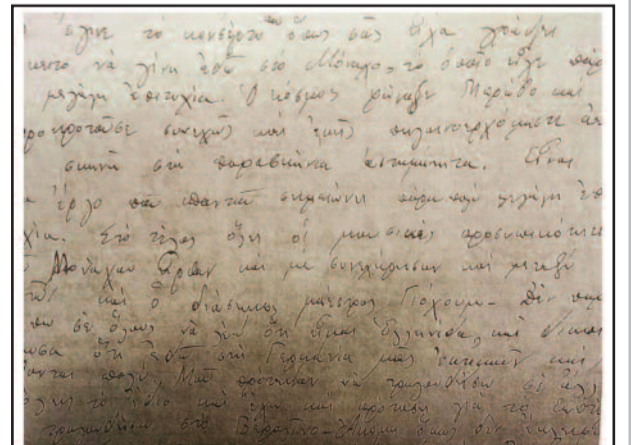
Φωτό 2

Φωτό 6-7

Φωτό 4. Η εφημερίς Mattino d'Italia...Στην Μουσική τού Jean Binet, πού έχει γραμμή, με σειρά εφε και ορχηστρικά, με καλό γούστο, η mezzo-soprano Λουκία Χέβα, η οποία έχει θαυμάσιο τίμπρο (βλ. Σημ), ζεστή και παστόζα φωνή, ταπεραμέντο και μουσικότητα, έδωσε μία μια εκτέλεση ανώτερης πνοής, εκαταχειροκροτήθη εγκάρδια (cordiali).

φώτο 5. Βερολίνο Γερμανία. Από ιδιογραφία επιστολή της... Στο Μόναχο έγινε το κοντσέρτο, το οποίον είχε μεγάλη επιτυχία. Ο κόσμος φώναζε μπάβρο και χειροκροτούσε συνεχώς και μείς πηγαينوερχόμεστε από την σκηνή στο παρασκήνιο ασταμάτητα ... στο τέλος, όλες οι μουσικές προσωπικότητες Μόναχου, ήρθαν και μάς συνεχάρησαν, μεταξύ αυτών ο διάσημος μάεστρος Πόχουμ...